

גיליון מס' 6 - תשרי תשפ"ז

תורה במצוה

להרהרת מצות עשה דאורייתא של מצות מצוה

גיליון מורחב! לרגל חג הסוכות

בפתח המצוה

דיני מצוה בחג הסוכות

בשבת הלוי דמה שפסק במשנה ברורה דסוכה שהיא כבית שער חייבת, מיירי בבית שער קבוע, אבל בית שער עראי פטורה.

סוכת עראי שמשמש בה כל השנה:

אם השאר סוכתו כמו שהיא ומשתמש בה בין לצורך מחסן או לצרכים אחרים במשך כל השנה, נחלקו האחרונים בזה. בקיצור שולחן ערוך (סימן קל"ד ס"ח) כתב דיש להחמיר ולקבוע מצוה, וכן פסק בשבת הלוי (ח"ב סימן קנ"א).

ויש שכתבו דאם צילתה מרובה מחמתה נראה דיש להחמיר, ומשמע מדבריו דבאופן שחמתה מרובה מצילתה פטורה ממצוה, ויש שכתבו דיש לזה דין כחדר ללא תקרה, ובחדר ללא תקרה נפסק בשו"ע (רפ"ו ס"ד) דאם דרכו להיות מקורה פטורה ממצוה, ומחסן דרכו להיות מקורה, לכן פטורה ממצוה, ולהלכה נראה דיש לקבוע מצוה בלא ברכה.

מצוה וסוכה מי קודם:

ברעק"א (ט"ט) דן לגבי מצוות שהיא חובת הגוף מי קודם וכתב בתח"ל דבריו דאפשר דסוכה ולולב קודמין כיון שהן מצוות שאינה יכול להיפטר ממנה משא"כ מצוה יכול לדור במפרשי הים ובמדבריות ולהיפטר ממצוה, והיא דמצוה מצווה תדירא היא הביא מחלו' בגמ' זבחים (צא) אם מצווה שהיא מצויה אך אינה חובה אם אמרין בזה הכלל דתדיר ואינו תדיר תדיר קודם, רבא אמר דבמצווה מצויה לא אמרין הכלל תדיר קודם, ורב הונא ב"ר יהודה אמר דבמצוי ג"כ אמרין הכלל תדיר קודם, ובהא תליא האי מילתא דמצוה מצווה מצויה היא כל השנה אך יש לו דרך להיפטר ממנה, וסוכה ולולב אינן תדירין אך אינה יכול להיפטר ממנה, ומאידך גיסא אפשר דמצוה קודמת דיש בזה קדושה משא"כ בסוכה ולולב אין קדושה, ולכן הסיק דכיון דספיקא היא יכול לקנות איזה מהם שירצה אך מכיון דעכ"פ מצוה ודאי תדירא היא לגבי סוכה ולולב ע"כ יקדים לקנות מצוה, ובבית הלוי דחה דבריו דהרי אסקין בגמ' הילכתא כרבא דבמצוי לא אמרין תדיר קודם, אך כתב דמטעם אחר יש לו להקדים לקנות מצוה משום קדושתה,

ובשם הגרש"ז אורבך הובא דספיקא דרעק"א היא דוקא ביום הראשון שאכילה חובה היא בלילה הראשון, אך בשאר ימות החג אם לא יאכל יכול להיפטר מסוכה, אך מאידך כתב דכיון דחייב אדם לאכול בכדי חיותו, וכשאוכל חייב לאכול בסוכה אפשר דגם בשאר ימות החג ג"כ מסתפק רעק"א, ונשאר בצ"ע, אך נראה דבשאר ימות החג יכול לחיות מאכילת ארעי שמותרת חוץ לסוכה ע"כ הדרה ספיקא דרעק"א רק איום הראשון,

ולדינא פסקו האחרונים דמצוה קודמת, אי משום תדירות ואי משום קדושתה.

אינה אלא כשמתחילה נעשה בפסול אך אם בתחילה היה המצוה כהוגן ואח"כ נפטר החצר ממצוה וחזר ותיקנה אינה בכלל תעשה ולא מן העשוי.

ועוד נפק"מ היוצא לדינא לשיטת הפוסקים חדר זה ממצוה, אם חדר זה יוצא מחדר אחר בתוך ביתו, אם כן חייב החדר החיצון במצוה מימין הכניסה מהסוכה לחדר החיצון, וכן פסק במשנה ברורה (סי' תרכ"ו ס"ק כ"א) דמי שיש לו שני חדרים זה לפניו זה, ובסוכות מסיר את גגו של הפנימי, צריך דלת הכניסה לסוכה מצוה משום חדר החיצון.

והיוצא מזה דאם יש לו סוכה שמסיר את גגו, לשיטת הפוסקים סוכה זו ממצוה צריך להסיר המצוה מימין הנכנס לסוכה ולקבועה בימין הנכנס לחדר החיצון. אך לשיטת המחייבים יכול להשאירה במקומה, וחדר זה לא נפטר ממצוה,

אך להלכה פסק בשבת הלוי דסוכה זו חייבת במצוה, וכתב דעל אף שאינו יכול להכניס ראשו בין הרים גדולים כגדולי האחרונים, הפרי חדש והפרי מגדים וערוך השולחן ועוד, אך נראה דסוכה זו חייבת במצוה גם בימי החג, דאין סתירה בין סוכת עראי שפטורה ממצוה למצוות מצוה דבעינן דירת קבע, ולכן וודאי דאפשר לסמוך על זה ואין צריך להורידה ולקבועה בצד ימין החדר, וגם תעשה ולא מן העשוי אין בזה, אך קבע את המצוה בחג, רוב האחרונים פסקו דיש להורידה ולהחזירה אחרי החג משום תעשה ולא מן העשוי, ויש החולקים על זה, לכן נראה שיחזור ויקבענה שוב בלא ברכה. ואם נפלה המצוה בחג צריך להחזירה מיד, אך לא יברך על קביעתה.

סוכה שבונה מחוץ לביתו ומשמש כבית שער לדירתו:

אם בונה את סוכתו מחוץ לבית ומשמש כבית שער לדירתו, אם חצר זו משמשת כל השנה כבית שער ויש בה צורת הפתח כהלכתו, וודאי שחייבת במצוה גם בסוכות. וגם לשיטת הפוסקים חדר שמסיר גגו, שאני הכי דכאן הסוכה משמשת בפועל גם כבית שער לביתו וגם לסוכה, משא"כ בחדר שמסיר גגו, הסוכה משמשת בחג רק לסוכה ותו לא.

אבל אם בונה סוכתו ברשות הרבים שאין לו שם בכל השנה בית שער, רק בסוכות בונה סוכתו סמוך לביתו ועל ידי כך נוצר לו בית שער, אם בני ביתו יושבים בביתו והוא בסוכתו, דעת הרבה פוסקים שחייבת במצוה משום דהוה בית שער לביתו, אך יקבענה בלא ברכה, אך אם רק הוא יושב בסוכתו ובביתו אין לו בני בית שישנים, אינו צריך לקבוע מצוה, דאז עיקר הדירה היא הסוכה ולא הבית.

אך במקדש מעט ודעת קדושים פסקו דאף באופן שבני הבית ישנים בביתו אינו צריך לקבוע מצוה בפתח הסוכה, משום שסוכת החג פטורה גם בכה"ג, וכן פסקו בשבת הלוי והגרש"ז איערבך דפטורה ממצוה. וכתב

האם סוכה חייבת במצוה:

בגמ' (יומא י.) א"ל סוכת החג בחג, רבי יהודה מחייב וחכמים פוטרים, ואיתא שם עוד, אמר אביי שבעה דחג כו"ע לא פליגי דמחייבא, כי פליגי בשאר ימות השנה, דרבי יהודה מחייב וחכמים פוטרים, ורבא אמר בשאר ימות השנה כו"ע לא פליגי דפטירי, כי פליגי בשבעת ימי החג, ורבי יהודה לטעמיה דאמר סוכה דירת קבע בעינן, וחכמים לטעמיהו דאמרי סוכה דירת עראי בעינן, ולהלכה נפסק כחכמים דסוכה פטורה ממצוה, דביתך אמר רחמנא, שהיא דירת קבע, ולאפוקי סוכה שהיא דירת עראי.

ופסקו פוסקי זמנינו דאף אם הסוכה בנויה בבניית קבע, כגון פנלית וכדומה, עדיין נחשבת כדירת עראי ופטורה ממצוה, דעצם סוכה דפטורה אינה מצד בניינה שנבנה בצורת עראי, אלא מצד עצם הדיור שדרים בה היא עראי, ע"כ גם באופן שבנאה בבניין קבע היא פטורה מסוכה.

סוכה בתוך הבית:

נחלקו האחרונים אם בונה סוכתו בתוך חדר קבוע בביתו, שמסיר את גגו ומסכך, וחדר זה כל השנה מחויבת במצוה מצד חדר בתוך ביתו, ובכה"ג נחלקו האחרונים אם בסוכת חדר זו פטורה ממצוה,

דעת הפרי חדש הובא בשערי תשובה (סימן תרכ"ו ס"א) שחדר זה פטורה ממצוה בימי החג, וכן דעת הרבה פוסקים, (פרי"ג, ביכורי יעקב ועוד), וכן נפסק להלכה במשנה ברורה (סימן תרכ"ו ס"ק כ"א).

מאידך דעת כמה פוסקים דחדר זה חייבת במצוה, דזה שבונה בה סוכתו אין בה כוח להפקיע את חיוב המצוה, ומשום דדר בה כל השנה עדיין מחויבת במצוה, וכן דעת אבני נזר, וכן כתב בערוך השולחן (סימן רפ"ו סכ"ז), וכן הובא בפתחי תשובה (סימן רפ"ו ס"ק ג') בשם שו"ת ארבעה טורי אבן, וחדר זה מעולם לא יצא מחיוב מצוה.

והנפק"מ היוצא לדינא במחלו' זו אם נפלה המצוה באמצע החג, אם חייב להחזירה מיד, לשי' הפוסקים חדר זה ממצוה בשבעת ימי החג, צריך להמתין להחזירה רק אחר החג, ואז יקבענה בברכה כדן חדר בתוך ביתו, אך לשי' המחייבים חדר זה במצוה גם בסוכות, חייב להחזירה מיד, אך אינו יכול לברך עליה בשעת קביעתה,

ועוד נפק"מ היוצא לדינא אחר החג, כשסוגר את גגו וחייב המצוה חוזרת לכו"ע, אם יש בזה משום תעשה ולא מן העשוי וצריך להורידה ולהחזירה, לשיטת הפוסקים צריך להורידה ולהחזירה, ולשיטת המחייבים אינו צריך.

וכן פסק בפ"ת להלכה דאין צריך להורידה ולהחזירה, וכתב דאפי' לשיטת הפוסקים בסוכות, אין בזה משום תעשה ולא מן העשוי, כיון דתעשה ולא מן העשוי

סיקור נרחב במזוזות הכותל המערבי

במזוזה, והתבאר בגמ' שם דהמחלו' בגבוה עשרה ואינה רחבה ד' טפחים בגובה הפתח, והרבה אפשר להאריך בסוגיא זו ואכמ"ל, ועיקרן של דברים היא במחלו' רש"י ורמב"ם בפ' הגמ' דלרש"י (לשי' הב"ה ועוד) בכדי שפתח כזה יתחייב במזוזה בעינין שיהא רחבה ד' טפחים בראשה, ואם אין ד' טפחים בראשה הרי היא פטורה ממזוזה, ולהרמב"ם בכדי שפתח כזה יתחייב במזוזה בעינין שיהא מזוזותיו ישרות עשרה טפחים, וגם באופן שיש מזוזות ישרות עשרה, אך מהיכן שמתחיל להתעגל כבר נחשב כמשקוף, ולשיטתו בנידון דידן שהפתח מתעגל מהארץ אז פתח זה אין לה כלל מזוזות אלא כל הפתח היא רק משקוף,

היוצא לדינא בהאי פיתחא ב' נפק"מ, הא' בעצם החיוב בפתח זה, לדעת רש"י היא חייבת במזוזה דאע"פ שמתעגלת מהארץ אך מכיון שבראשה היא רחבה ד' טפחים היא חייבת, ולדעת הרמב"ם היא פטורה משום דלשיטתו אין בפתח זה כלל מזוזות, ולהלכה נפסק בשו"ע (רפ"ז ס"ב) כשי' הרמב"ם שפטורה, אך בש"ך (ס"ק ב) הובא שי' רש"י ומשמע מדברי הש"ך שרוצה לחייב גם בכה"ג שמתעגלת מהארץ, לכך נראה דטוב להחמיר ולקבוע מזוזה בפתח זה,

ומקום קביעתה היא, שצריך למדוד מהארץ ועד למקום שמתחילה להתקצר בראשה לפחות מד' טפחים, ולקובעה בתח' שליש עליון, (ובפתח דידן צ"ע שנראה שקבעו את המזוזה מתחת שליש העליון).

והנפק"מ הב' באופן שיש מזוזות ישרות עשרה טפחים ורחבה ד' עד בראשה ובראשה מתקצרת לפחות משיעור ד' בכה"ג יוצא נפק"מ בין השיטות במקום גובה קביעת המזוזה, ועל כך בפתח הבא,

פתח ג'

מיקום הפתח: מיקומה מהרחבה המקורה לחדר ארונות קודש,

צדדי הדין בפתח זה: בשער זה לכו"ע חייבת הן דמזוזותיו ישרות י' טפחים כשי' הרמב"ם והן דרחבה בראשה ד' טפחים כשי' רש"י,

אך במקום קביעתה יוצא נפק"מ לדינא, בין שי' רש"י והרמב"ם, וכבר דן בזה הט"ז (ס"ק ב') דממה נפשך היכן יקבע את המזוזה, משום דבמקום שמתחילה להתקצר בראשה לפחות מד' טפחים דלשי' רש"י משם מתחיל להיקרא בשם משקוף, היא יותר גבוה ממקום שמתחיל להתעגל, ולשי' הרמב"ם ממקום שמתחיל להתעגל מיקרי משקוף, א"כ אם ימדוד תחילת שליש עליון עד שמתחיל להתעגל כשי' הרמב"ם יוצא מזה שלשי' רש"י יקבע את המזוזה מתחת שליש עליון והרי היא פסול אף בדיעבד, ואם ימדוד תחילת שליש עליון ממקום שמתחיל להתקצר בראשה לפחות מד' טפחים כשי' רש"י יוצא שקובע את המזוזה לשי' הרמב"ם במשקוף, והרי היא פסול אף בדיעבד,

היכן יקבע למעשה: הט"ז פסק שיקבענה בתחילת שליש עליון כשי'

בעומדינו בימי חג הסוכות זמן שמחתינו, בגעגועים עמוקים לזמן שבית המקדש היה קיים והיו בני ישראל מקיימים בהידור ובשמחה רבה מצוות עלייה לרגל והקרבת פרי ומוספי החג, ובעוונותינו הרבים חרבה עירינו ואין אנו יכולים לעלות וליראות בהר ד', אך הרבה נהגו לעלות ולשפוך שיח ע"י שריד בית מקדשינו הכותל המערבי זכר למצוות עלייה לרגל,

ע"כ דבר בעיתו מה טוב לדון בכמה וכמה פתחים בדין חיוב מזוזה בהאי מקום קדוש, ולעבור עליהם בצורת פתחם והלכתם האם חייבים הם במזוזה, וא"כ היכן מקום מקום הראוי לקובעם:

עצם חיוב מזוזה בכותל

בעצם חיוב מזוזה בכותל יש לדון האם כלל היא מחויבת במזוזה, ולכאורה יש לדמותה לדין בית הכנסת שנבאר בגמ' (יומא יא:) דביה"כ פטורה ממזוזה, וכך נפסק להלכה בטור ושו"ע (רפ"ז ס"ג) ע"כ לכאורה היא פטורה ממזוזה, אך מאידך גיסא אפשר דיש לדמותה יותר לדין בית המדרש שנפסק בשו"ע (רפ"ז ס"י) דיש לחוש כדברי האומרים דביהמ"ד חייבת במזוזה, (והובא בטור שהמהר"ם מרוטנבורג קבע מזוזה בפתח בית מדרשו אחר שרוח רעה היתה מבעתו כשישן שנת צהריים) אך לא יברך על קביעתה, ובש"ך (ס"ק י"ט) ביאר דמ"ש מבית הכנסת דפטורה דביהמ"כ"ס באים להתפלל ותו לא, משא"כ בית המדרש היא מקום שהתלמידים יושבים בה מבוקר ועד ערב ע"כ היא דומה לבית דירה, וע"כ בנידון דידן בכותל שנמצאים שם בבוקר ובערב ודאי דיש לדמותה יותר לביהמ"ד, לכן וודאי דטוב להחמיר ולקבוע שם מזוזות בכל הפתחים, אך יקבענה בלא ברכה כדין ביהמ"ד.

ועתה נרחיב בכמה פתחים:

פתח א'

מיקום הפתח: הפתח ממוקמת בצד שמאל של רחבת הכותל ומשמשת ככניסה לרחבה המקורה,

צדדי הדין בפתח זה: פתח זה מעיקרו עגולה, אך מזוזותיו ישרות ע"י הדלתות, ויש לו כל הדינים המחייבים במזוזה, ומקום קביעת המזוזה היא בצד ימין, כפי שהיא קבועה, ואע"פ שיש לה כניסה מצד אחר, והיה צד לומר שבעינין לקובעה ע"פ היכר ציר, אך מכיון שעיקר הפתח משמשת לכניסה מרחבת הכותל לרחבה המקורה ע"כ מקום קביעתה היא בצד ימין לכיוון הרחבה המקורה, ולא אזלינן בה בתר היכר ציר.

פתח ב'

מיקום הפתח: שער כניסה לחדר צדדי ברחבה הפתוחה בצד שמאל,

צדדי הדין בפתח זה: צורה"פ העשויה כקשת ומתחילה להתעגל מהארץ, ובזה נחלקו בגמ' (יומא ועירובין יא:) ר' מאיר וחכמים האם פתח כזה חייבת

שאלות שהגיעו למכון

בתקופה האחרונה נשאלנו מכמה וכמה יהודים אודות מחסנים מברזל, שעל פי רוב נבנים בחצירות הבתים, ומשמשת בעיקר לאיחסון חפצים, האם היא מחויבת במזוזה, וא"כ האם אפשר לקבוע בברכה,

מקורו בגמ':

בגמ' (יומא יא.) נחלקו הברייתות האם בית האוצר חייב במזוזה באופן שאינו משמש להשתמשות האדם, דתניא בשעריך אחד שערי בתים ואחד שערי חצירות ואחד שערי מדינות וכן' ואוצרות יין ושמן חייבין במזוזה, ותניא אידך ששה שערים פטורים מן המזוזה בית התבן ובית הבקר וכו' ובית האוצרות, הרי מפורש בו שפטורה ונחלקו הראשונים כמאן קיימא לן דעת הרמב"ם (פ"ו ה"ז) שפטורה מן המזוזה ודעת הרא"ש והמרדכי שחייב ודעת הר"ף נחלקו הגירסאות והב"י גרס ברי"ף שמחייב, ולהלכה (רפ"ו ס"א) נפסק כהרא"ש שחייב,

האם לברך על קביעתה:

ולעניין ברכה הביא בפ"ת (רפ"ו סקט"ז) דברי רעק"א דכיון דהמחבר לא הביא דעת הרמב"ם לחוש לה שלא לברך על קביעת מזוזה ולא חשו לברכה לבטלה ע"כ דס"ל לדברי הרמב"ם אלו דחויים מהלכה ולכן יכול לקבוע בברכה, אמנם במקדש מעט (רפ"ו ס"י) כתב שהיות שיש כמה פוסקים דס"ל כהרמב"ם לכן לא יקבע בברכה, אלא א"כ בית דירה פתוח להם שאז חייב לכו"ע, ולהלכה נפסק במנחת יצחק (ח"ד סי' פ"ט א"ו) ובשבט הלוי (ח"י ס"ד) שלא לברך על קביעתה,

ובמחסן שאין בה ד' על ד':

וכשארין בה ד' על ד' בפשטות פטורה כדן בית שהיא פחותה מד' על ד' כנפסק בשו"ע (רפ"ו ס"ג) אמנם בפ"ת (רפ"ו סק"א) הובא החמודי דניאל שדוקא בית דירה בעינן שיהא ד' על ד', משום שפחות מזה אינה ראויה לדירה, ומשמע מדבריו דבמחסן היות וראוי לשימוש גם בפחות מכך לכן יש לחייבו במזוזה, אמנם הרבה אחרונים חולקים על שי' החמודי דניאל, ובמקום שיש עוד כמה צירופים אפשר להקל,

מחסן שמתשמש בו לעיתים רחוקות:

בש"ך (רפ"ו ס"ב) כתב הטעם דחייב במזוזה אפי' שאינו דר שם ממש דכיון שיוצאים ונכנסים בו חשיב בית דירה, משמע מדבריו שדוקא כשנכנס ויוצא לעיתים קרובות רק אז היא חייבת במזוזה, וכן פסק בעל שבט הלוי (קובץ מבית לוי ח"ב) שדוקא מחסנים שמתשמים בה בקביעות חייבת, ובחובת הדר (פ"ב הערה י"ב) נשאר בזה בצ"ע, אמנם האיגרות משה והמנחת יצחק פסקו שאין כוונת הש"ך דייקא לעיתים קרובות אלא אף שנכנס שם אחת בשנה חייב במזוזה,

והרבה פרטים משתנים בדיון זה הן מצד עצם חובת המזוזה, והן אם אפשר לקבוע בברכה, ע"כ אין לדמות מילתא למילתא אלא במקום הצורך ישאל מורה הוראה.

פתח ג'

רש"י, וסובר דאז יוצא אף לשי' הרמב"ם דאע"פ שהרמב"ם סובר דבמקום שמתחיל להתעגל מיקרי כבר משקוף, אך הט"ז מחדש דהרמב"ם סובר כך רק כשאין לפתח זו מזוזות ישירות עשרה טפחים, אבל אם יש לו מזוזות ישירות י' טפחים אז גם במקום שמתעגל עדיין מיקרי מזוזות דמצטרף לחיוב שלמטה ויכול לקבוע שם מזוזה,

אבל המקדש מעט (רפ"ז סק"ו) ועוד פוסקים נקטו בפשטות שי' הרמב"ם דלא כהט"ז אלא ממקום שמתחילה להתעגל מיקרי משקוף וא"א לקבוע שם מזוזה, וחידש המקדש מעט שיקבע שתי מזוזות אחת כשי' רש"י ואחת כשי' הרמב"ם וכתב דאין בזה משום בל תוסיף דממ"נ אחד מהם כלא נחשב,

ולהלכה הכריע בחובת הדר (פ"ז הערה ל"ה) דלא כהט"ז אלא יחשב תחילת שליש עליון רק מהמזוזות הישירות, וכתב דאפשר דגם רש"י מודה דרק המזוזות הישירות נחשבות כמזוזות לענין זה, אמנם יש הפוסקים שכן הכריעו כהט"ז, ולכן בכדי לצאת ידי כולם המהדר יוסיף קורה במשקוף במקום שמתחיל להתעגל ובזה ימדוד תחילת שליש עליון מהארץ ועד לקורה. (ולפעמים כשאין הפרש גדול ממקום שמתחיל להתעגל עד שמתקצר בראשה לפחות מד' טפחים אפשר דבכל אופן שימדוד יהיה המזוזה בשליש העליון, ע"כ בפתח זו יש למדוד אם המזוזה נקבעה באופן כזה).

והרבה יש להאריך עוד בכל הפתחים במקום קדוש זה ועוד חזון למועד בעזה"ת,

וזאת למודעי שכל הנכתב במאמר זה אינה בשביל לקבוע הלכה למעשה אלא רק לחידודא בעלמא ולהגדיל תורה ולהאדירה.

שי"ת למעשה

שאלה: אם נפלה המזוזה לארץ כשמחזירו האם צריך לברך.

תשובה: בפ"ת (רפ"ט סק"א) כתה דאם נפלה המזוזה לארץ ודאי דצריך לברך כשמחזירו דדומה לנפל טליתו וחוזר ומתעטף בו שצריך לחזור ולברך, וזה דוקא כשנפלה בהיסח הדעת אך אם הורידה בכוונה ע"מ להחזירה מיד אין צריך לברך.

ביקור הוד ורב רושם במעון תורתו של מרן פוסק הדור הגר"מ שטנבוך שליט"א

בין כסא לעשור זכו רבני המכון לעלות למעון תורתו של מרן פוסק הדור הגאון האדיר ר' משה שטרנבוך שליט"א מרא דארעא קדישא ובעל תשובות והנהגות לקבל הדרכה וברכת הקודש עבור מפעלות המכון להחדרת מצוות מזוזה,

אשר כידוע מרן שליט"א בספריו הגדולים תשובות והנהגות רבות מתבטא אודות מצוות מזוזה אשר רבים וטובים נכשלים בזה, ורבות מתריע בספריו אשר יש לכל אחד להביא אל ביתו רב ומורה הוראה שיורה לו על דלתות ביתו היכן חייב לקבוע מזוזה והאיך יקבענה כדת וכדין, ובשו"ת תשובות והנהגות (ח"א סי' תרנ"ב) כתב דאדם המשקיע מאות אלפי שקלים על צרכיו הגשמיים בדירתו ודאי שיש לו להשקיע כמה מאות שקלים בכדי שיהדר במצוות מזוזה, שזהו השמירה עלינו לביתו,

ורבני המכון הראו למרן שליט"א את הגליונות שיצאו לאור עד עתה, ואת תוכניותיו לעתיד להמשיך בהרבצת התורה ולהחדיר בקרב ליבות ישראל גודל שכרה וחשיבותה של האי מצווה רבה, ומרן שליט"א הראה קורת רוחו מאוד והתבטא בדברים נפלאים אודות מצוות זו אשר שכרה רבה עד למאוד, וביותר למי שמזכה את אחיו עימו במצווה רבה זו,

וזל"ק: איר זאלט מצליח זיין צו מפיק זיין דעם ענין פון מזוזה, ס'איז א געוואלדיגע זאך, א געוואלדיגע מצווה, מער ווי א מצווה, **ס'איז א יסוד פון יהדות**, און איר האט א חלק און דעם, אשריכם, מי כמוכם, כט"ס א גמר חתימה טובה.

תרגום: שתצליחו להפיק את ענין המזוזה, זה דבר נשגב, מצווה

"הדבר תמוה ומופלא שאדם שקונה דירה במאה אלף דולר ויוזתה, וכשמוגיע לקנית המזוזות שחייב לקובעם ודורשים ממנו למזוזות הכי מובהקים סך הכל ארבעים דולר למזוזה נרתע מפני שהמחיר גבוה, ולצרכי עצמו מחפש כל מיני נוחיות ואינו שואל אפילו על המחיר, אבל דוקא במזוזה שמעניק לאדם חיים והצלחה שהזכיר בה יאריכו ימיו ומי שאינו זהיר בה ח"ו נענש בקיצור ימים וכמבואר בשו"ע ר"ס דפ"ה, מקמץ ומחפש הכי זול ואינו שם על לב, שאם ח"ו איך המזוזה כשרה הוא סכנה ר"ל ומי לא יחדר שבמקום סכנה צריך לצאת מכל חשש, וגם כשאין חשש בכשרותם מ"מ בהיזדוּם וודאי מדה טובה מרובה שבזכות זה יתוסף לו ברכה והצלחה"

(תשובות והנהגות (ח"א סי' תרנ"ב)

נשגבה, ואף יותר ממצווה, זה מיסודי היהדות, ואתם יש לכם חלק בזה, אשריכם מי כמוכם, כט"ס וגמר חתימה טובה.

ורבני המכון יצאו מביקור ההוד עם חיזוק גדול מאוד למען מטרה נעלה זו, ויעזור ד' יתברך שנזכה באמת להחדיר מצווה רבה זו בליבות אחינו בני ישראל, ולעשות בזה נחת רוח לבורא יתברך שמו, אכ"ר.

נתרם לרפואתו השלימה של
מרן אדמו"ר מויז'ניץ שליט"א
מרן ר' ישראל בן לאה אסתר לרפ"ש
בתוך שאר חולי ישראל

נתרם ע"י ידידנו
הרה"ג ר' **ראובן חיים הכהן שפיטצער** שליט"א
בזכות מצווה נשגבה של מזוזה יהיה לו הצלחה בכל העניינים

נתרם ע"י
הר"ר **החפץ בעילום שמו שליט"א**
להצלחה ברכישת הדירה
ולגמר חתימה טובה

נתרם ע"י ידידנו
הר"ר **יחזקאל שרגא ליבוביץ שליט"א**
בזכות מצווה נשגבה של מזוזה יהיה לו הצלחה בכל העניינים